

Formiranje cena usluga u špediciji

Cene transportnih i špediterskih usluga mogu se formirati na dva karakteristična načina:

1. slobodnom pogodbom – dogovorno ili prema posebnom ugovoru između transportnog preduzeća i korisnika usluge;
2. propisivanjem jediničnih prevoznih cena u obliku tarifa.

Formiranje cena transporta putem slobodne pogodbe primenjuju se po pravilu u “neredovnom” transportu u svim saobraćajnim granama. U pojedinim granama saobraćaja ovakav organizacioni oblik prevoza je dominirajući, kao što je slučaj za prevozom robe u drumskom saobraćaju a zatim i kod prevoza rasutih i tečnih tereta u pomorskom saobraćaju (slobodna plovidba). U svim vidovima transporta pojavljuje se neredovan saobraćaj, koji podrazumeva unajmljivanje (čarterovanje) transportnih sredstava (aviona, brodova, vozova) od strane korisnika, za obavljanje određenih prevoza. To unajmljivanje se vrši za određeno vreme (“Time Charter”), ili za konkretan prevoz. U jednom i u drugom slučaju cena se ugovara između transportera i korisnika.

U redovnom (liniskom) saobraćaju, koji podrazumeva obavljanje prevoza po unapred utvrđenim redovima vožnje (plovidbe, leta) prevozne cene određuju se putem tarifa. Ovakav oblik organizovanja saobraćaja karakterističan je za železnicu, kako kod prevoza robe tako i kod prevoza putnika, zatim za linijske vazdušne, pomorske i rečne prevoze roba. Značajno prisustvo ovakvog određivanja cena u transportu vodi ka tome da se termini tarife i prevozne cene koriste kao sinonimi. Međutim, tarife imaju i nešto šire značenje. Pod tarifama se naime podrazumeva “sistematski izrađeni, prema zakonskim propisima objavljeni skup svih odredaba merodavnih za prevozni ugovor, prevoznih cena i sporednih pristojbi, kojima se prevoz reguliše podjednako za svakoga, ko ispuni u njemu navedene uslove”. Ova definicija tarifa koju je dao Josip Cugumus u knjizi “Osnovne železničke tarife” je opšte prihvaćena.

TRANSPORTNE I ŠPEDITERSKE TARIFE

OSNOVNI POJMOVI

Reč tarifa je arapskog porekla i znači “objava”. Počela se upotrebljavati nakon prodora Arapa (Maura) na Pirinejsko poluostrvo, a nastala je prema nazivu mestu

(luci) Tarifa koja se nalazi na Pirinejskom poluostrvu (najuži deo Gibraltarskih vrata) i u kome su se naplaćivale takse za prevoz kroz Gibraltarski tesnac, te je ostala sinonim za sistemski pregled raznih taksi odnosno cena za izvršenje usluga U današnjem značenju reč tarifa se počinje koristiti u 19 veku i vezana je za različite takse i cene usluga. Tarife su spisak cena za različite kategorije usluga, tako da možemo imati: transportne, špediterske, carinske, advokatske, porske i druge tarife. Postavlja se pitanje: “ Ko određuje i donosi tarife?”. Kao odgovor na ovo pitanje može se reći da tarife donose nosioci (davaoci) usluga nekada država ili određena udruženja, strukovne i druge asocijacije, međunarodni savezi i dr.

Za proces formiranja i primene tarifa fezani su različiti pojmovi kao što su: tarifni sistem, politika, tehnika, udaljenost, razred, stav, valuta, secište i dr.

Tarifni sistem predstavlja sistemski uređen skup propisa i cena određenih usluga. Teorija tarifa i praktična primena pojedinih načela pokazuju da se može govoriti o pet vrsta tarifnih sistema: prirodni tarifni sistem, ekonomsko-politički tarifni sistem, državni tarifni sistem, istorijski ili mešoviti tarifni sistem, tržišno orijentisan tarifni sistem.

Tarifna politika predstavlja smišljen i organizovan uticaj donosioca tarifa na korišćenje usluga i visinu njihovi cena.

Tarifna tehnika podrazumeva način konstruisanja izrade i primene određenih cena usluga.

Tarifna udaljenost predstavlja rastojanje na kome se realizuje određena transportna usluga, u principu bi trebalo da bude najkraće rastojanje između mesta otpreme i mesta prijema robe, za različite vidove transporta različita su i rastojanja.

Tarifni razred, u nekim transportnim tarifama roba se svrstava u pojedine tarifne razrede za koje važe određene stavke ili cene prevoza.

Tarifni stav predstavlja iznos u tarifnoj valuti određen za prevoz određene količine robe u određenoj kilometarskoj zoni (udaljenosti).

Tarifna valuta je valuta u kojoj se izražava cena usluge, to je najčešće valuta zemlje (države bilo do sada) ili stabilna valuta neke druge države (euro).

Tarifno secište je granica između dva različita tarifna sistema.

TARIFNA NAČELA

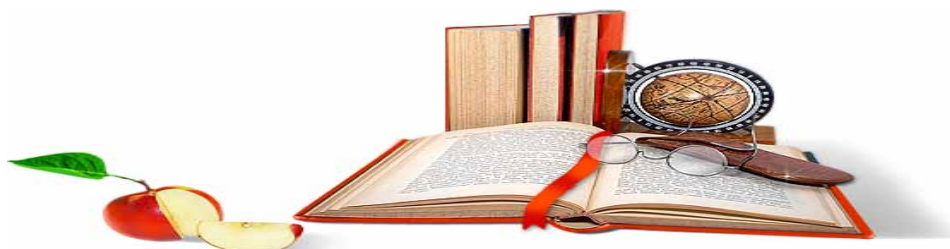
U prktičnoj primeni teorije tarifa i politike tarifa stvorena su i određena tarifna načela kao što su:

- ❖ **načelo javnosti** - tarife mora biti objavljenje na uobičajne načIn i svakom pristupačne
- ❖ **načelo jednakosti** - jednaka primena za svakoga ko ispuni propisane uslove onemogućava stvarnu i ličnu diskriminaciju korisnika. Ovo je vrlo značajno obeležje tarifa, iako ono ne isključuje postojanje izuzetnih tarifa.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [ZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

